

Det viktigste spørsmålet vi diskuterer i dag er: Hva er en god prioritering? Jeg tror alle som har vært innom her kan si seg enige i at gode prioriteringer handler om tilby riktige tjenester til de riktige pasientgruppene innenfor de ressursene vi har tilgjengelig.

Gode prioriteringer kan på den måten føre til bedre helsetjenester. Eller i verste fall gi motsatt utfall: dårligere helsetjenester. Det betyr at det å sørge for riktige prioriteringer er utrolig viktig, men også veldig vanskelig.

Norsk kiropraktorforening er opptatt av at komiteen har for øye hvilke helsemessige utfordringer Norge står overfor, og som prioriteringskriteriene faktisk skal forsøke å løse.

Folkehelseinstituttets sykdomsbyrderapport fra 2016 fastslo at muskel- og skjelettlidelser er en av de viktigste årsakene til helsetap i Norge. Muskel- og skjelettlidelser står for 25% av alt helsetap, hvorav nakke- og rygglidelser utgjør hoveddelen (hele 79%).

Disse lidelsene fører til omfattende sykefravær og uførepensjonering i den norske befolkningen. De samfunnsøkonomiske kostnadene som følge av muskel- og skjelettlidelser er beregnet til å være hele 185 mrd. Kroner. Årlig. Problemet er ikke særegent for Norge.

I en ny rapport fra Verdens helseorganisasjon slås det fast at muskel- og skjelettsykdommer er den største årsaken til uførhet i hele Europa. Rapporten synliggjør hvilke enorme konsekvenser muskel- og skjelettplager har for det europeiske samfunnet, og WHO har bedt alle land snarest om å iverksette en rekke konkrete tiltak for å fremme og bedre muskel- og skjeletthelsen.

Det store helsetapet og de store samfunnskostnadene som skyldes rygg og nakke vil få direkte konsekvenser for prioriteringene i helsetjenesten fremover, dersom ikke denne utfordringen tas på alvor. Muskel- og skjelettlidelser skårer imidlertid dårlig på alvorlighetskriteriet. Dette er stort sett sykdommer man lever med og ikke sykdommer man dør av. Fremdeles er oppmerksomheten om disse sykdommene for lav.

Kiropraktorene utgjør en stor og viktig del av tjenestetilbudet på muskel- og skjelettområdet i Norge. Våre tjenester karakteriseres av lav ressursbruk med store helsegevinster innenfor et område som gir stort helsetap.

Norsk kiropraktorforening mener derfor at både *nyttekriteriet* og *ressurskriteriet* som foreslås i meldingen er særlig sentralt; Et tiltaks prioritet øker jo mer nytte det gir og desto mindre ressurser det legger beslag på.

Ønsket om mest mulig *effektiv og nyttig behandling* med *minst mulig ressurser* tilsier at muskel- og skjelettlidelser må prioriteres, og at diagnostisering og behandling i størst mulig grad bør skje i førstelinen.

En norsk studie har kartlagt hvordan medisinstudenter og leger vurderer ulike sykdomsgrupper og spesialiteter (Album m fl – som også er referert i meldingen).

Studien viser at både medisinstudenter og leger oppfatter at det er et klart prestisjehierarki. På en skala fra 1-9, der 9 angir høyest prestisje, ble fysisk medisin kun vurdert til 4 i studien. Dette gjør oss bekymret, og vi er engstelige for at pasienter med muskel- og skjelettlidelser ikke blir prioritert og får den oppmerksomheten de trenger. Det er viktig at politikerne kommer på banen og synliggjøre hvilke enorme samfunnsøkonomiske konsekvenser muskel- og skjelettlidelser har, og hvilken prioritet de skal ha.

Kiropraktorene både kan og vil hjelpe denne pasientgruppen. På den måten kan vi avlaste en svært presset fastlegeordning og også spesialisthelsetjeneste. Og ikke minst kan vi sørge for at pasienter med muskel- og skjelettlidelser blir diagnostisert og behandlet raskt og effektivt før lidelsene får (for) store konsekvenser både for den enkelte og samfunnet.

Det er helt avgjørende at vi finner effektive strategier for forebygging, diagnostisering og behandling av den økende forekomsten av muskel-skjelettlidelser. I motsatt fall er det grunn til å tro at muskel- og skjelettlidelser vil bli en stadig større del av del sykdomsbyrden og de samfunnsøkonomiske kostnadene i fremtiden. Kiropraktorene både vil og kan være muskel- og skjeletthelsens førstelinje.